

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek. Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónap ———— 2 .
— Egy szám ára 3 fill —

Hirdetések

a kiadónak által megadottak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vásár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 271. szám.

Szerda, nov. 25.

A politikai helyzet.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, november 24.

A politikai helyzet legújabbban a fuzió és a bankkérdés jegyében áll. A fuzió ugyanis a bankkérdéstől van függővé téve. A bankkérdés ennél fogva erősen politikai jellegűt öltött és ugyán látszik, hogy e pillanatban semmit sem jelentenek azok a nagyszabású szakvélemények, melyekkel a legnagyobb tekintélyű finanszírozások igyekeztek a bankkérdés pénzügyi oldalát megvilágosítani.

Kétségtelen, hogy a bankkérdést ez idő szerint egyoldalúan elintézni nem lehet. Igaz, hogy ha a bankszabadság meghosszabbításának tárgyalása alkalmával a magyar országgyűlés arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem hosszabbítja meg a szabadságát, akkor az ügy röviden el volna intézve; de talán senki sincs, aki ezt a kérdést ilyen kurtán és egyszerűen elintézhetőnek látná, — legyünk csak tisztában azzal, hogy a bankszabadság kérdése igen uagyon körülményes kérdés, hogy ennél fogva ezt az ügyet csak kompromisszummal lehet majd helyesen elintézni.

Sok kombináció jutott már e részben a nyilvánosság elé, de ezekkel foglalkozni igazán nem érdemes, mert ha tényleg kompromisszum árán kell a kérdést elintézni, akkor kettőn áll a vásár és így egyoldalúan hiába kombinálhatunk. Ellenben éppen ezen okoknál fogva nem lehet a bankkérdést olyannak tekinteni, mely szigorúan kapcsolatos a fuzió kérdésével, mert ez a két ügy legfőképp csak azért van egymáshoz láncolva, mert a függetlenségi pártnak tényleg van olyan árnyalata, mely azt hirdeti s talán hiszi is, hogy ha a bankkérdést nem úgy intézzük el, hogy

nyomban önálló bankunk legyen, akkor azokban a választókerületekben, melyek a bankönállósághoz szigorúan ragaszkodnak, nem lehet majd a függetlenségi program alapján mandátumot keresni.

Természetes, hogy attól kell tartani, hogy ez a pártmennyiség nem vesz részt a fuzióban s pártgyűlés helyett pártszakadást fölidézni senki sem akar. Számolni kell tehát azokkal, akik a fuziót ily értelmű föltételekhez kötik s ezért, de csakis ezért kapcsolatos most a fuzió a bankkérdéssel.

Abban a pillanatban, melyben a fuzió barátai és vezérei meggyőződnek majd arról, hogy a föltételekhez ragaszkodó frakciót valamely kielégítő kompromisszummal a fuzió gondolatához lehet megnyerni, — vagy ha meggyőződnek arról, hogy a bankönállósító pártmennyiség kívánságai megvalósíthatatlanok, — a fuzió kérdése nyomban önálló kérdéssé válik és nem fél egyes pártmennyiségek szakítási tervétől, — mert illetékes helyeken erősen meggyőződtek már arról, hogy egységes kormánypart nélkül az alkotmányos életet helyesen funkcionáltatni képtelenség.

Komoly megfontolásra ad alkalmat az a körülmény is, hogy az új parlamentben olyan ellenzéki párt kifejlődni nem tud, mely az ellenzéki kritikát a változó új viszonyokhoz mérten tudná gyakorolni. A házszabályrevízió már életben van, de a parlamenti ellenzék még nem volt képes megállapítani azokat a határokat, melyek között mozognia kell a tanácskozások során. Az ellenzéki pártok gyöngeségét mutatja, hogy még mindig a régi sémák szerint szeretne bírkózni a kormányjavaslatokkal, holott éppen azért lett a házszabályrevízió, hogy a régi vitatkozási modort és fogásokat lehetetlenné tegye.

Mindazonáltal akármilyen sokan van-

nak is a parlamentben azok, akik a kormányjavaslatokat támogatják, a többség sem érzi magát abban a nyugodt hangulatban, mely nélkül komoly tanácskozással folytatni és nagy alkotásokat végezni nem lehet.

Egy szóval a parlamenti pártok helyzete megérett a fuzióra, maguk az események sürgetik legjobban az egyesülést s a mandátumok sorsa is a fuziót követeli már, mert bizonyos az, hogy a jövő parlament többsége nem alakulhat meg azon program alapján, mert a koalíció programja volt és elkövetkezett az ideje annak, hogy olyan politikai programvallás keletkezzék, mely a kormányzat törekvéseinek megfelel.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggel 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltől 9/45 óráig. A kádfürdő reggel 8-tól este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 óráig este 10-ig.

A szabad iskola (munkás gimnázium) november hav előadásai a következők:

November 25-én 8-tól 9-ig Történelem; 9-től 10-ig Magyar irodalom.

November 27-én 8-tól 9-ig Fizika; 9-től 10-ig Nemzetgazdaságtan.

December 7. Közig. bizottság ülése.

December 10. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— A nagybecskereki esküdthíroság elnökei. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke az 1909. év tartamára a nagybecskereki kir. törvényszéknel szervezett esküdthíroság elnökévé J u n k e r János, elnökhelyettesévé pedig dr. Kovács Károly kir. törvényszéki bíró jelöltte ki.

— Kinevezések. A vármegye főispánja E ö r d ö g h Virgilt, a nagyszentmiklósi szolgabíró-sághoz szolgálattételre kirendelt közigazgatás-

— Nem, csakugyan nem; ő nagyon különbözött öntől.

— Különös. Önt igazán nehéz megérteni. Ma már mégis szeretném tudni...

— Hallgasson rám, — mondta keserűen Fougeray. — Hallgasson meg, mi ment bennem végbe. Ön volt az én első kedvesem. Igazában az első asszony, akiről elhittem, hogy az én idealom testesül meg benne. Vagyta-vagytam egy olyan asszonyra, kit szárnyam alá vegyek, védjek, vezessek az életen át, akit árfomáljak a magam ideálj szerint, akit gondolok, mint egy kis gyermeket és ur legyek fölötte, gyöngéd, de határozott sulyomnál fogva. És mit találtam önben? Egy asszonyt, akinek egyáltalán semmi szüksége sem volt rám. Az életet ismerte, megvoltak róla a maga helyes és rendes meggyőződései, — önben semmi sem áhitotta azt az én nagy védeni, tanítani vágyásomat. Beesültem önt, de nem tudtam szeretni, mert nem volt gyöngé.

— Ertem, — mondta halkán mme Nayve. — Ha kevésbbé intelligens, védtelen, félték lettem volna, szeretett volna.

— Igaz...

— De hát mit tett azon a napon, mikor az az asszony lettem, akit ön keresett? Nem szeretett többé, hogy elmehessen új asszonyt keresni, akit taníthasson, nevelhessen, hogy a problémát újra föltehesse.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Találkozás.

Mikor mme Estelle Nayve hat év után a dűnák között szembetalálkozott a régi kedvesével, félrelet minden álszemérmert és képmutatást és kezét nyújtott neki, egyszerű megilletődéssel nézve gyászruháját, földült arcát. Leültek a homokba, nem messze egymástól és a tengert nézték. Halkan megszólalt a férfi:

— Ön, látom, most is nagyon jó és szabad szellemű. Rosszul bántam valaha önnel. Tudom, hogy férjhez ment és mégsem habozik, hogy beszéljen-e velem.

A nő felelt:

— Akarni nem akartam. Egyedül maradtam most két napra, a férjemnek el kellett utaznia. Nem találok semmi illetlent abban, hogy önnel beszéljek és ha régebben találkoztunk volna, akkor is így tettem volna. Ön gyászban van és busnak látszik... Hogy kerül ide?

— Magam sem tudom. Céltalanul bolyongok végig a parton. Házasság voltam, most már özvegy vagyok.

— Ah! — szólt megdöbbenve a nő.

Hangulatlanul maradtak egy hosszú percig s nem merte egy szóval sem megzavarni az

egymás érzelmeit. Végre az asszony suttogva megszólalt:

— Ertem az ön fájdalmának egész mélységét.

A férfi föluggott, s a nő azt hitte, címege haragból, mert sajnálkozott rajta. De Fougerayt más gondolat nem hagyta nyugodni.

— Ne sajnálkozzék. Nagyon őszinte leszek. Legjobban az faj, hogy magam családtag ön-magamban; aztán az egyedül voltom gyötör és a céltalan életem. De ha bármilyen nagy is ben-nem a rokonszenv az iránt, aki már nincs, őszintén meg kell vallanom, hogy én őt nem szerettem. Nem, valóban nem. Megpróbáltam, de nem tudtam szeretni.

— Hát azt sem?

A keserű kegyetlen megjegyzés szinte önkénytelenül hagyta el a mme Nayve ajkát. Élénken tette utána:

— Bocsásson meg.

— Oh, nagyon természetes, hogy ezt mondja, nem védekezhetem. Ezt sem, valóban sem önt, sem ezt. Ez az, amiért síváron bolyongok az életben és siratom a magam ostoba szívét.

— De hiszen, ha engem másért hagyott el, akkor abban mindazt kellett keresnie, amit ben-nem nem talált meg? Nem egy másik Estellere bukkant?

NEIZER ÉS GOLDSCHMIDT FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEK-RUHA RAKTÁRA NAGYBECSKEREK

HUNYADI-(FŐ-)UTCA.

Az őszi és téli idényre óriási választékban érkeztek a legújabb divatu férfi- és gyermek-öltönyök, felöltők, téli kabátok, utazó bundák, téli nadrágok, lábszako, szőrmévei bélelt szövet- és bőrkabátok, ugyszintén a legújabb divatu

női raglanok, paletok, rövid kabátok és mindenemű szőrmé boák (collier) a legolesőbbtől a legfinomabb kivitelig.

SZABOTT ÁRAK.

958-5,5

SZABOTT ÁRAK.

S. evő lté- áll lék- ssal zott :: ar on az Leo- ához ébet szesz kban elem n és Több épvi- ürde- záró- taló- nden knek Sz.-v. 4701 I-III. 715 406 328 242 1232 1228 1220 1219 1211 1206 1157 1149 1138 1130 1110 1059 1057 1044 1029 1013 1001 949 4711 III. 715 1021 926 916 915 842 754 736 708 643 125 V.-v. 4811 III. 715 031 008 953

fogalmazó-gyakornokot tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

Ugyancsak a vármegye főispánja Koch Mihály nagykikindai ideiglenes minőségű járási irnokot ezen állásában véglegesítette.

Jóváhagyott tanárválasztás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot küldött Nagybecskerek városához, amelyben tudatja, hogy Vajda Lajosnak a nagybecskereki főgimnázium rendes tanárává történt megválasztását jóváhagyta.

A kereskedelmi iskolák főigazgatója a gabona-tanfolyamon. Dr. Schack Béla, a felső kereskedelmi iskolák kir. főigazgatója kedden este fél 6 órakor érkezett meg Pancsováról Nagybecskerekre a felső kereskedelmi iskola meglátogatására. Ezen alkalomból a gabona-tanfolyamon rendkívüli előadás volt, melyen megjelent a főigazgató is és a tanfolyam felügyelője. A rendes hallgatókon kívül nagyszámú közönség is jelent meg az előadáson. Az előadás megkezdése előtt Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgató melegen üdvözölte a főigazgatót, egyben köszönetet mondott azért a hathatós támogatásért, melyben a tanfolyamot mindvégig részesítette és lehetővé tette, hogy az üdvös eszme megvalósíttassék, sőt ami a legértékesebb, lehetővé tette, hogy ezen kiváló fontos intézmény Nagybecskereken állandósíttassék. Az üdvözlés után Marton Andor, a gazdasági egyesület titkára, a tanfolyam termelési előadója tartott előadást a töle már megszokott érdekes-séggel. Beszelt a csirázásról, szárhajtásról, virágzásról és kalászképződésről, mindvégig érdekes példákkal fűszerezve az előadást. Az előadó mindvégig különös figyelemmel volt a magyarországi vonatkozásokra. Ezután Fenyes Izsó cégvezető, a tanfolyam kereskedelmi előadója tartott tartalmas előadást a tőzsdéről. Rövid vonásokban ismertette a tőzsdék történetét, azután rátért a Budapesti Áru- és Értéktőzsdére és annak szervezetére. Ismertette továbbá a gabona árbitrázást, a különböző ügyletek lebonyolításának módjait, az a la hausse és a la baisse spekulációt s végül szót a reptöről és deportról. Az előadások után Schack Béla főigazgató a legnagyobb megelégedésének adott kifejezést a látottak és hallottak felett s köszönetet fejezte ki ugy Knyaskó Lajos igazgatónak, a tanfolyam vezetőjének, mint az előadóknak önzetlen buzgó munkálkodásukért s végül sok sikert kívánt a hallgatóknak. Este a Rózsaszalldóban bankett volt, amelyen részt vettek dr. Schack Béla kir. főigazgató, az előadók, az állami felső kereskedelmi és polgári iskola tanárai kara és az oktatásügyi több barátja.

Ülések a vármegyénél. Torontálvármegye közegészségügyi bizottsága f. hó 28-án délelőtt 11 órakor az alispáni kisteremben ülést tart, a melyen a megüresedett törökbecsei járási orvosi állásra jelöltek fogják előterjeszteni. A nagybecskereki közkórházi bizottság folyó hó 26-án délelőtt 11 órakor tart ülést az alispán hivatalos helyiségeiben. Ezen az ülésen a nagybecskereki József-kórház és az irtalmas apácarend között megkötendő ápolási és élelmezési szerződés kerül tárgyalásra.

— Igaz, — szölt újra a férfi.

— Igaz, mert az ön módja az volt a szerelében, hogy magánál kisebbeket keressen. Bábút akart nevelni, de úgy, hogy az sohase legyen egyenlővé önnel. Ebben mind teljesen egyformák önök. De hát azzal az asszonnyal, akit most vesztett el, meggondolta-e a földadatát? Föltételezem, hogy ő tudatlan és félnék lányka volt, aki az ön formáló kezére vart, mint a viasz a szobrászára? Hogy lehet hát, hogy nem szerette?

A férfi majdnem dühösen nézett rá és így felelt:

— Mert önnek igaza van; mert az én erőm nem volt igazi, nem volt egyéb, mint a hiúságom délibábja. Alapjában gyöngé voltam, önnek igaza volt. Ön sokszor megmutatta nekem, hogy az energiája egészen férfias, nem az a gyermek, akinek én szerettem volna és önt azzal a lemondással hagytam el, hogy önhöz nem tehettem semmit. Mikor aztán odajutottam, hogy mindaz kellemetlenségemé vált, amit ohajtottam, beláttam, hogy az ram nézve terhes és unalmas. És nem szerelhettem őt, aki annyi csalódást okozott nekem; fiatalon halt meg és ez talán jó is rá nézve, mert már azon a ponton voltam, hogy megbántam, amiért elvettem. Sokszor gondoltam önre, akit ostoba önszeretettel hagytam el; sokszor eszembe jutottak azok az órák, melyeken szerepüket ön fölcserélte és úgy beszélt hozzám, mint egy tudatlan gyermekhez. Sokszor visszakívántam ezeket az órákat... De minek? Minek?

Elhallgatott. Az alkony biborosan ragyogta be a fovenypartokat. Mme Nayve mélyen felőhajtott és nagyon halkán mondta:

— Én is hibáztam... Én is csak most értem meg a dolgokat... Nem volt nekem szükségem önre, de ezt nagyon hangoztattam s

A szabadiskolából. A nagybecskereki munkás-gimnáziumban ma este 8—9-ig történelmi (előadó: Jakab Dávid), 9—10-ig pedig magyar irodalmi (előadó: Knyaskó Lajos) előadás lesz.

Eljegyzés. Kiscsepessányi Sántha Irén kisasszonyt eljegyezte Jászapáthy és Szentandrassy Kossai Géza Nagybecskereken. (Minden külön értesítés helyett.)

Galandauer Artur Nagybecskerekről eljegyezte Kiss Ilonka kisasszonyt Szegedről.

Katalin napja. Ma a vértanu Szent Katalin napját ünnepli a katolikus egyház s ez a nap valamikor nagy vidámságok napja volt s mindenfelé zengett a muzsika a Katalin-bálokön és a szépséges Katalinok, Katik, Katák, Katicák ablakai előtt. Ma már azonban, mint sok más ilyen régente vidám napnál, hiányzik az egykori hangos vidámság s a derű helyén többnyire borongás ül. A nehez küzdelmek, a megélhetés gondja elveszi az emberek kedvét a nagy vidámságtól s jobbára csak a krónikás jegyzi föl a napot eszöndes sóhajjal, hogy mikor jön el megint a nagy derék és vidámságok korszaka?...

Halálozás. Mint Temesvárról jelentik. Nemes István műszaki tanácsos, az ottani kulturmérnöki hivatal főnöke tegnap hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunyt, aki már régóta Temesvárott működik s ott általános szeretet és becsülés környezte, 1859-ben Zombolyán született, tehát 49 évet élt.

Családi estély a Lloydban. A nagybecskereki Lloyd-társulat szombaton, november hó 28-ikán saját helyiségeiben családi estélyt rendez.

Fajbaromfi-vásár Nagybecskereken. A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület által rendezett fajbaromfi-vásárt ma reggel 9 órakor kezdték meg a fedeztetési állomás épületeiben, ahol nagyszámú és szép példányú fajbaromfiakat állítottak ki. Különösen sok van a sárga orpingtonokból, emdeni ludakból és a pekingi kacskából, amelyek kivétel nélkül mind kifogástalanoknak mondhatók. A baromfi-vásár mai megnyitáson nemcsak Nagybecskerekről, hanem az egész vármegyéből nagy számmal vettek részt a tenyésztők s a mai megnyitáson jelen voltak még dr. Leidenfrost Aurél állattenyésztési felügyelő Budapestről, Sierbán Viktor, Gáspár Ernő, dr. Magyar Károly, Reitter Oszkár, Bobor Gyula, Löwy Zsigmond, stb., míg a Gazdasági egyesület részéről Marton Andor, Kaufmann István, Weress Kelemen és Jakabházy N. vettek részt a baromfi-vásáron, amelyet különben egész nap számos ember látogatott meg. A vásár sikerével úgy az eladók, mint a vevők meg lehetnek elégedve, különösen azonban az eladók, mert az állam és a Gazdasági egyesület arra törekszik, hogy lehetőleg mindenkitől vásároljanak. A fajbaromfi-vásárról különben lapunk holnapi számában részletesebb tudósítást hozunk még.

ez fölkelte a gőgjét és képzelődését. Ugy kellett volna mutatni, hogy szükségem van önre és boldogok lettünk volna. Én ezt nem tudtam, nagyon is férfias voltam. De mikor ön elhagyott, nagyon beteg lettem, de büszkébb, semhogy önt visszahívjam. Elvesztettem minden energiámat. Nem az vagyok már, akinek ismert, barátom. A vége az lett, hogy férjhez mentem egy közönséges emberhez, aki messze messze, van az ön szellemi finomságaitól. Ugy vett el, mint egy beteget, mert az is voltam és számára ma sem vagyok egyéb. Dédelget, ápolgat, kényeztet és én mélyeséges örömet érzek. Csak most tudom, mikor már megtört az önrel való küzdelem, hogy milyen nagy öröm kisebbnek érezni, vezetett, szeretett, magunkat. Öntől ezt nem fogadtam el és éppen az volt a büszkeségem, hogy önnek asszonyvezetője legyek. De úgy esett, hogy az élet elválasztott bennünket és megértette velünk, hogy csak egy jó van, a mas kezére támaszkodni...

— Belátja hát már, — mondta keserűen Fougeray. — És én, ime, szabad vagyok s ön férjné! Ah! az élet jól kijátszott bennünket...

— A legyőzött boldog, hogy az lehet, — mondta halkán Estelle Nayve. — Ha egyedül volnék s ha ön megkérné, hogy most éljünk együtt, nem tudnánk haladni a kemény életen a mi kettős gyöngeségünkkel. Elvesztettük önmagunkat és ha én elég gyöngé volnék és elhagynám férjemet, akkor sem találunk meg soha többé... Leszáll az éjszaka... Adieu, mon ami.

A férfi szólanul szorította meg a kezét és fölállott. Az asszony elnézte, a mint távozott, görnyedten, lassan haladva a szürkülő parton. Egy fordulóán aztán eltűnt.

Camille Maclair.

Cselédek és gazdasági munkások megjutalmazása. A földmivélésügyi miniszter leiratban értesítette a vármegye főispánját arról, hogy meg az idei költségvetés terhére Torontálvármegyében 8 cselédet és ugyanannyi régen szolgáló gazdasági munkást öhajt 100 koronával és oklevéllel megjutalmazni. A földmivélésügyi miniszter ezen leiratáról értesítették a vármegye szolgabírói karát, hogy a gazdasági munkások és cselédek megjutalmazása tárgyában tegyenek előterjesztéseket.

A korcsolyapálya megnyitása. Több mint egy hete már, hogy benn vagyunk a télben. Az utcákat, házakat mindenfelé hótakaró borítja, éjjelenként erős fagyok vannak s hogy mi se hiányozzék a téltől, a város gondoskodik, hogy a korcsolyapályát is mibamarabb megnyússák. Ma már erősen dolgoztak a munkások, hogy rendbehozzák a pályát s holnap kezdik meg a víz beszívattatását s remélik, hogy vasárnapra már kitérhetik a zászlót, jelezvén azzal, hogy a korcsolyapálya megnyitott. Mindez nagyon szép dolog s bizonyára sokan vannak, akik már előre is örülnek a korcsolyázásnak, ezek a tervezetek azonban csak akkor fognak igazán teljesedésbe menni, — majd ha fagy.

Gyilkos csendőr. Beregszó községben tegnap éjjel véres eset történt, amelynek áldozata egy ottani jómódu parasztagazda. A haragszülte felháborodásában botot fogott a csendőrré, aki önvédelemből leszurta támadóját. Nedelkó Miklós beregszói paraszt már hosszú ideig haragosa volt Popa János ottani csendőrnek. Egy régebbi verekezésből kifolyólag támadt köztük a harag, amely tegnap éjjel véres gyilkosságot provokált. Nedelkó Miklós találkozott az utcán Popa Jánossal, aki szolgálaton kívül volt. Nedelkó bottal támadt a mísem sejtő csendőrré és meg is ütötte több helyen. Popa János erre kirántotta oldalfegyverét és azzal melbe szurta támadóját. A szerencsétlen Nedelkó a helyszínen szörnyethalt. Az esetről jelentést tettek a temesvári kir. ügyésznek, amely az ügyet átette a hadbírószághoz, mert csendőr a tettes.

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznai stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a korona és hányóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fill., 1 kor. 40 fill. és 2 kor. a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kerni, valamint a „Horgony“-védjegyre és Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni. 881x42

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszatetsző ize van. A „Scott-féle Emulsió“ formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel: a csukamájolaj összes győgyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió“-ban nemcsak hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió“-nak. Kapható a gyógyszerárakban. (e)

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország“ közismert zeneműfolyóirat ép most megjelent 370-ik füzeté újra a legjobb s kedveit zongora-újdonságokat közli, még pedig: I. Bodor Ernő „Sárga levél, sárga levél“ és „Megállok a kaputokban elmenőben“ hangulatos magyar dalait. III. Strausz József „Nap és éj — Tag und Nacht“ gyorspolkát. IV. Franck Gábor „Érotopaegnon“ Szerelmi dal, rendkívül bájos és dallamos zongoraművét. Elismert tény, hogy annyi zeneművet s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló újdonságait, csak 6—8 koronáért szerzhethni meg külön kiadásokban, amennyit egy füzeté ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt 6 korona félévi előfizetésért 12 ily gazdag tartalmú füzetet s egy 50 oldal tartalmú albumot — egész évi előfizetésért pedig a husvéti és karácsonyi zenealbumokat teljesen ingyen adja előfizetőinek. Előfizetések a most folyó 1908. évi 2-ik (július—decemberi) félévre, a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest, VIII. József-körút 11. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

- A képviselőház ülése. -

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház mai ülése mára sürgősség jegyében folyt. A Ház ma megszavazta a sürgősséget a költségvetés tárgyalására s a jegyzőkönyv hitelesítése s a jelentések ennek értelmében ma már az ülés végére maradtak. A sürgősség kiegészítéseképpen ma indítványt nyújtottak be az üléseknek 3 órával való meghosszabbítása iránt, ami fölött a képviselőház holnap dönt.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt s mihelyt megnyitotta az ülést, nyomban következett a szavazás Hoitsy Pál és társainak sürgősségi indítványa felett, amit a Ház nagy többséggel el is fogadott. Azután áttértek a költségvetés tárgyalásának folytatására, amelyen ma az egyedüli felszólaló Lukács László nemzetiségi képviselő volt, aki hosszú beszédben bírálta a kormány munkásságát, amely ellen főleg nemzetiségi szempontból sok kifogásolni valót talált. Lukács kibeszélte az ülést s természetesen a költségvetést nem fogadta el.

Közben Szentkirályi Zoltán ösztöregyűjtötte a 150 aláírást az ülések meghosszabbítására s benyújtotta indítványát, hogy az üléseket a költségvetés tárgyalásának idejére naponként három órával hosszabbítsák meg. Az indítvány felett holnap napirend előtt szavaznak.

Az ülés végén Andrássy Gyula gróf belügyminiszter válaszolt Hencz Károly interpellációjára a kivándorlási visszaélések tárgyában.

Ezután Mezőfi Vilmos a vasuti szerencsétlenségek dolgában, Simonyi-Semadam Sándor egy plébános elítélte dolgában, Bozoky Árpád pedig a dorozsmai püspökönél történt szerencsétlenség dolgában interpellált.

Bosnyák küldöttség a királynál.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, ma érkezett oda a boszniai és hercegovinai katolikusok küldöttsége Stadler érsek vezetésével, hogy holnap a király előtt tisztelegjen.

A választói jog.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) A választójogi törvényjavaslat tárgyalására kiküldött harmincegyes bizottság december 16. eisején délután 5 órakor ülést tart, amelyen megkezdí a törvényjavaslat tárgyalását.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Rauch Pál báró horvát bán holnap Budapestre érkezik és tanácskozni fog a miniszterelnökkel a horvát helyzet dolgában.

Czrnkovic horvát bánhelyettes ugyanez ügyben már tegnap este Budapestre érkezett.

A bankkérdés.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, az osztrák-magyar bank főtanácsa ma délelőtt Bilinsky lovag elnöklésével ülést tartott, amelyen Pranger vezértitkár referált a bankkérdésben a magyar kormányfői folytatott tárgyalásairól.

A balkáni események.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, az orosz kormány most választott Magyarország és Ausztria jegyzékere s válaszában kijelenti, hogy ragaszkodik a nemzetközi konferenciához.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből sürgönyzik: A „Daily Telegraph” folytatja támadásait Ausztria-Magyarország ellen s azt mondja, hogy a szerb kormány a leglojálisabb módon akart Anglia, Franciaország és Oroszország kívánságainak elébe vágni és minden provokációtól tartózkodni. A szerb kormány a csapatokat visszavonta az osztrák-magyar határról, a szerb miniszterelnök azonban hangoztatja, hogy az osztrák-magyar ezredek ismételtlen megsértették a határvédelmet. Azt is hangoztatják a szerbek, hogy Ausztria-Magyarország hadikészülődéseket tesz s amennyiben háborúszakadás támadna a két állam között, ugy ennek oka egyedül monarchiánk lesz, A konzekvenciáknak nagy horderejűeknek kell lenniök. Igaz ugyan, hogy Franciaország és Anglia nem fog fegyveres erővel interveniálni, azonban az osztrák államférfiak csalódnak Oroszország hangulatában és nem számolnak eléggé a pánszláv áramlatok erejével, amely szinte anarchisztikus jellegűvé fajulhat és magában a monarchiában is könnyen idézhet elő esetleges komoly zavarokat. Végül nevezett angol ujság abbéli reményének ad kifejezést, hogy az osztrák államférfiak tudatában lesznek felelősségteljes feladatuknak s engedni fognak, mely esetben Anglia is szívesen segítkezni fog abban, hogy ez a visszavonulás a monarchiára nézve tisztességes legyen.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti táv.) Szófiából jelentik: Holnapra várják ide Liaptsevet, akinek a megérkezése korántsem jelenti a tárgyalások megszakítását. Hírlik, hogy a delegátusok meggyeztek a bázisban, amely egy későbbi értekezletnek az alapjául fog szolgálni.

Ugyancsak Szófiából érkezik az a hír is, hogy a kelet vasut képviselője, Fantavisszautazott Konstantinápolyba, azonban nem azért, hogy a tárgyalásokat ott ismét megkezdje, hanem pusztán csak üzleti ügyekben.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” ered. táv.) Belgrádból jelentik, hogy a második korosztályba tartozó tartalékosokat tegnap hazabocsátották s helyükbe a harmadik korosztályt hívták zászló alá.

Egy másik jelentés szerint a „Politika” című szerb lap biztosan véli tudni, hogy a Velimirovics-kormány kénytelen lesz visszalépni, politikai körökben azonban a miniszterválság kitörését Milovanovics külügyminiszter visszatérése után várják.

Határidő-üzet.

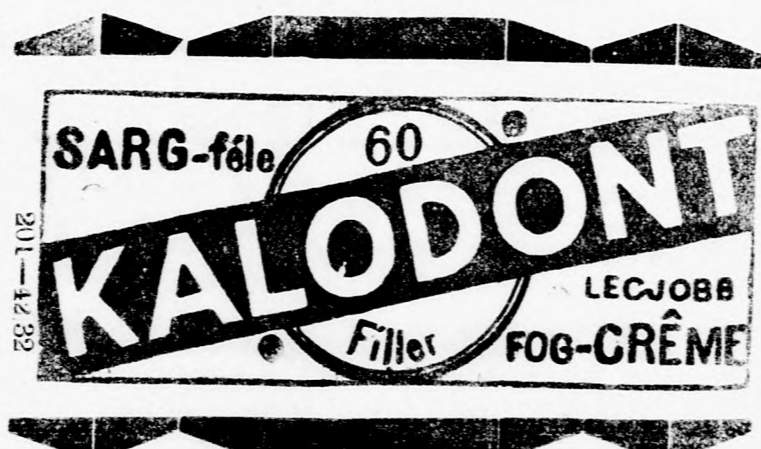
Budapest, nov. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	26.20
Buza (októberre)	23.00
Rozs (novemberre)	22.28
Rozs (áprilisra 1909.)	19.76
Zab (áprilisra 1909.)	17.54
Tengeri (áprilisra)	15.24

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

9767/1908. tkvi szám.

1051-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tükönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Urszuleszku Sándorné románécskai lakos végrehajthatónak Urszuleszku Szima románécskai lakos végrehajthatást szenvedő elleni 346 korona tőkekövetelés s jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő németécskai 140. sz. tkvben A. 1. sorsz. a. felvett 481/c hrsz. 469 négyszögöl területű udvar és kert a rajta levő 140. öi. sz. ház 3298 korona kikiáltási árban 1908. évi december 23. napjának d. e. 10 órájkor Németécska községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitiűzött birtok a megállapított kikiáltási ár 1/2, illetve 1/3-da, vagyis 1635 kor. 32 fillér alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 329 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. nov. 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet baladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingallant azáltal, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnek kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja, az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában s Németécska községhezánál megtekinthetők.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi október hó 8. napján.

Rektorisz,

kir. törvényszéki bír.

1538/1908. b. v. k. sz.

1052-1.1

Árverési hirdetmény.

A budapesti V. ker. kir. járásbíróóság 1905. évi Sp. II 2318/6. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíró-ságnak 1907. évi V. 902/5. számú végzése folytán Aufrecht és Goldschmidt budapesti cég javára 57 kor. 40 fill. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajthatás folytán 1908. évi október hó 29-ik napján lefoglalt és 716 koránára becsült ingóságokra az árverés elrendeltétven, annak Nagybecskereken Toldy Ferenc-utca 23. szám alatt leendő megtartására határidőül f. évi december 4-ik napjának délután 3 órája kitűzetik, az 1907. évi V. 902/5. sz. alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok

Nagybecskerek, 1908. évi nov. 17.

Kiss,

kir. bír. végrehajtó

Ariejtési hirdetemny.

A torontálvármegyei módosi járás rudna—macedóniai vicinális utvonalon levő Temes-hidon 50 drb különböző, de átlag 31 m. hosszú, 25 cm. széles és 10 cm. vastag, romlásnak indult

tölgyfa padló kiszedése,

azok új, száraz tölgyfa padlóval való pótlása, 3 drb 4 m. hosszú, 15—15 cm. erős tölgyfa támgerenda kiszedésére és ujjakkal való pótlására, továbbá a hid csavarjainak meghuzására és egyéb hiányzó és szükségelt vasalkatrészek beszerzésére és alkalmazására az uti-bizottság nyilvános árlejtést hirdet.

Ezen munkát elvállalni szándékozók felhivatnak, miszerint 1 kor-ás bélyeggel ellátott és vállalatuk után esedékes 5% bányatpénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlataikat dec. 5-ének d. e. 9 órájáig „Ajánlat a macedóniai Temes-hid tatarozására” feliratu borítékban lepecsételve a módosi főszolgabírói hivatalhoz adják be.

Az ezen munkára vonatkozó előmért, költségvetés Módos községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Módos, 1908. évi november 22.

Sisak István. szakértő.

1049—1.1

3921/1908. sz.

1045—2.3

V. 1152/1908. végrh. sz.

1050—1.1

Pályázati hirdetemny.

Lemondás folytán megüresedett s évi 720 kor. fizetéssel javadalmazott Szentpéter községi irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhivom pályázni óhajtókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi dec. 25-ig a perjámosi főszolgabíró címére annyival inkább adják be, mert a később érkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Perjámos, 1908. évi november 20

Keresztes. h.-főszolgabíró.

GYAKORNOK azonnal felvétetik SCHNEIDER JÁNOS könyvkereskedésébe.

Legalább négy középiskola = elvégzése megkívánatik.

1049—3.1

Árverési hirdetemny.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102., illetőleg az 1898. évi XLI. t.-cikk 19-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. jár. bir.-nak 1907. évi 400. sz. végzése következtében dr. Stern Lázár ügyvéd által képviselt Temmer Testvérék javára 550 kor. s jár. erejéig 1907. évi aug. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 drb ló és kocsi, a teljesített fizetések beszámításával nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. jár. bir.-nak 1907. évi V. 276/1. sz. végzése folytán 550 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 130 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Ozorán adós lakásán leendő megtartására 1908. évi dec. 4-ik (négy) napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908: XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Antalfalva, 1908. évi november 4.

Gunics Béla. kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Ervényes: 1908. október hó 1-től.

Table with train schedules for Szeged-Karlova-Nagybecskerek and Nagykikinda-Karlova. Columns include station names, departure/arrival times, and train numbers. Includes sub-tables for 'Oda' and 'Vissza' directions.